

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8Pc/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623204181
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623204181.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, vo veci navrhovateľa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, proti odporkyňi D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, o návrhu na zrušenie výživného pre plnoleté dieťa a o vzájomnom návrhu navrhovateľky D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX proti odporcovi A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd konanie o návrhu na zrušenie výživného **zastavuje**.

II. Odporca je **povinný** prispievať na výživu navrhovateľky sumou 250,- eur mesačne počnúc od 01.10.2023 do budúca, ktoré je povinný platiť do rúk navrhovateľky vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca vopred.

III. Týmto sa **mení** rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3P/11/2020-35 zo dňa 19.06.2020 vo výroku o výživnom zo strany odporcu na navrhovateľku.

IV. Dlžné výživné navrhovateľa za obdobie od 01.10.2023 do 31.01.2024 vo výške 400,- eur je odporca **povinný** zaplatiť navrhovateľke v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiadna zo strán **nemá** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podal dňa 09.08.2023 na tunajšom súde návrh, ktorým požadoval zrušenie výživného na dcéru D., pretože jeho dcéra dosiahla vek 18 rokov a ničím mu nepreukázala, že pokračuje v školskej dochádzke.

2. Odporkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca na zrušenie výživného, nakoľko je stále študentkou 4. ročníka SOŠ remesiel a obchodu v Poprade. Po skončení strednej školy plánuje študovať na vysokej škole. Z uvedeného dôvodu podáva návrh na zvýšenie výživného na sumu 250,- eur. Uviedla tiež, že matka je zdravotne ťažko postihnutou onkologickou pacientkou a invalidnou dôchodkyňou.

3. Navrhovateľ vo svojej replike uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že dcéra je študentkou na strednej škole, berie svoj návrh na zrušenie výživného späť. Uviedol, že naďalej bude prispievať sumou 150,- eur mesačne na jej výživu.

4. Odporkyňa vo svojej duplike uviedla, že naďalej trvá na zvýšení výživného na sumu 250,- eur z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu matky, ktorá je onkologickou pacientkou od roku 2020.

5. Navrhovateľ vo svojom podaní uviedol, že nesúhlasí so zvýšením výživného, pretože dcére doposiaľ výživné postačovalo a ani jej matka ho nekontaktovala ohľadom dcériných potrieb. Predložil potvrdenie o svojom priemernom mesačnom príjme, potvrdenie o príjme svojej manželky, osvedčenie o evidencii motorového vozidla zn. Seat Toledo, motorky Honda a list vlastníctva k rodinnému domu Ordzovany č.62. Uviedol, že výška splátky hypotekárneho úveru je 414,09 eur.

6. Odporkyňa vo svojom podaní zo dňa 06.12.2023 zdôvodnila zvýšenie výživného zo strany otca na sumu 250,- eur mesačne počnúc od 01.10.2023. Uviedla, že jej pravidelné náklady uhrádza matka spolu so starou mamou. Matka jej zaplatila aj vodičský kurz v hodnote 780,- eur, kolky 33,- eur a kurz prvej pomoci 20,- eur, zaplatila aj náklady na stužkovú spolu 520,- eur. Otec sa o ňu nezaujímal.

7. Podľa § 2 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len "C.s.p."), ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 144 C.s.p., žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 1 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 146 ods. 1 C.s.p., súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. V zmysle vyššie citovaných ustanovení a na základe dispozitívneho úkonu navrhovateľa s predmetom konania /späťvzatie návrhu/, ku ktorému došlo ešte skôr, ako sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, súd konanie zastavil.

12. Súd na prejednanie veci nariadil na deň 14.02.2024 pojednávanie.

13. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že k otcovi nemá žiadny vzťah. Má záujem pokračovať v štúdiu, zaplatila za elektronickú prihlášku na VŠ sumu 20,- eur. Platí si internát, pretože školu má vzdialenú od miesta bydliska. Na internát chodí autom, ktoré jej kúpila mama za 2.300,- eur vo februári 2023. Auto využíva aj keď chodí na prax. Každý mesiac je schopná si privyrobiť 350,- eur. Má pracovnú zmluvu, môže pracovať len 10 dní mesačne, s tým, že po skončení školy jej ponúkli prácu. Nemá financie, aby mohla chodiť na kultúrne podujatia. Športuje, chodí do fitka. Peniaze na stravu, na drogériu, na ošatenie jej dáva mama, ktorá má problémy onkologického charakteru. Príjem matky činí invalidný dôchodok vo výške 626,- eur a rodinné prídavky 60,- eur, iné príjmy nemá. Jej mama uhradila vodičský preukaz vo výške 780,- eur, kolky 33,- eur, kurz prvej pomoci 20,- eur. Medzi ďalšie výdavky hradené mamou uviedla, benzín a prevádzka auta 70 - 80,- eur mesačne, drevo 600,- eur, plyn a elektrina 78,- eur mesačne, voda 33,- eur napoly so starou mamou, s ktorou bývajú v spoločnej domácnosti. Poistka na dom sa platí vo výške 40,- eur na polrok a poistka na auto 90,- eur. Dala sa zaočkovať proti rakovine krčka maternice, jedna dávka stála 124,- eur a sú potrebné 3 dávky. Ako ďalšie výdavky uviedla, internet v mobile 15,- eur, aplikácie do školy 7,- eur, stužková slávnosť 380,- eur na jednu osobu, šaty 100,- eur, topánky 40, eur.

14. Odporca na pojednávaní uviedol, že v čase poslednej úpravy mal vyživovaciu povinnosť k synovi, ktorý ešte študoval. Inú vyživovaciu povinnosť teraz nemá. Uviedol svoj príjem nad 1.000,- eur, manželkin ročný príjem je 8.780,- eur. Po dohode s manželkou je ochotný prispievať zvýšením výživného o 30,- eur od dnešného dňa. Dom, auto aj motorka sú napísané na odporcu. Platí hypotéku 414,09 eur, plyn asi 150,- eur, elektrina. Na otca dopláca 20,- eur do domova dôchodcov. Mamu tiež umiestnili do domova dôchodcov, ešte nevie, koľko bude doplácať. Uviedol, že je chorý, má problém so srdcom, na lieky vynakladá 30,- eur mesačne.

15. Súd vykonal dokazovanie, vypočul navrhovateľku, odporcu, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 3P/11/2020 zo dňa 19.06.2020, potvrdením o návšteve školy, sms - komunikáciou, potvrdením o výške príjmu odporcu za obdobie 11/2022 a 10/2023,

ďalším spisovým materiálom, obsahom spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves spis. zn. 3P/11/2020 a zistil tento skutkový stav:

16. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/11/2020 zo dňa 19.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.06.2020 bola uzavretá rodičovská dohoda a otec sa zaviazal prispievať na výživu dcéry Tamary výživným v sume 150,- eur mesačne.

17. Z potvrdenia o príjme od zamestnávateľa otca bolo zistené, že priemerná čistá mesačná mzda bola vo výške 1.146,90 eur.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 154 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

27. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

28. Výživné zo strany otca pre navrhovateľku bolo určené naposledy rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 19.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.06.2020. Vykonaným dokazovaním mal súd v tomto konaní preukázané, že vyživovacia povinnosť rodičov voči navrhovateľke naďalej trvá, pretože sa štúdiom na strednej škole pripravuje na svoje budúce povolanie. Platí, že ak sa dieťa pripravuje štúdiom na svoje budúce zamestnanie, trvá vyživovacia povinnosť rodičov voči nemu tak dlho, pokiaľ táto jeho príprava nie je skončená.

29. Zmena výšky výživného, či už jeho zvýšenie resp. zníženie je možná len v prípade zmeny pomerov oproti predchádzajúcej úprave výživného a to najskôr od času, kedy došlo k zmene pomerov. Zmenou pomerov sa rozumie podstatná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane t.j. či už u oprávnenej alebo povinnej osoby, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú nie len prechodnú a musí ísť o zmenu závažnú. Predpokladom zmeny

právoplatného rozhodnutia o výživnom teda nemôže byť akákoľvek zmena pomerov. Musí ísť o výraznú zmenu tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. V danom prípade má súd za to, že došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom pre navrhovateľku a to zvýšenie výživného.

30. Posledná úprava výživného sa uskutočnila v roku 2020. V čase poslednej úpravy výživného navrhovateľka ukončila školskú dochádzku na základnej škole a nastúpila do 1. ročníka na strednej škole. Súd konštatuje, že na strane navrhovateľky nastali zmeny v pomeroch, pretože sa úmerne jej veku zvýšili náklady na jej stravu, ošatenie, drogériu a ubytovanie.

31. Výživným sú všetky náklady na uspokojovanie životných potrieb oprávnenej osoby v súvislosti s jej všestranným rozvojom po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Základnými kritériami pre určenie konkrétnej výšky výživného pre všetky druhy vyživovacej povinnosti sú na strane oprávneného jeho relevantné odôvodnené potreby a na strane povinného jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Pri rozhodovaní preto súd musel posudzovať aj to, či došlo k zmene pomerov aj na strane povinnej osoby t.j. otca.

32. Zmena pomerov odôvodňujúca zmenu výživného môže byť odôvodnená subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Od poslednej úpravy výživného je nepochybné, že životné náklady vzrástli a teda už len v dôsledku toho t.j. vývojom životných nákladov by zmena doposiaľ určeného výživného bola dôvodná.

33. Súd mal preukázať, že od poslednej úpravy výživného u odporcu došlo k nárastu jeho čistého príjmu. Jeho čistý mesačný príjem podľa dokladov predložených v konaní predstavuje sumu 1.146,90 eur mesačne. Z obsahu súdneho spisu sp.zn. 3P/11/2020 súd zistil, že priemerný čistý príjem navrhovateľa v roku 2020 bol 700,- eur (silná sezóna 800,- eur + letná sezóna 600,- eur). Odporca uviedol, že nemá inú vyživovaciu povinnosť, okrem tej k navrhovateľke. V konaní sp.zn. 3P/11/2020 mal vyživovaciu povinnosť k synovi, ktorý sa štúdiom na strojníckej fakulte pripravoval na budúce povolanie.

34. Pokiaľ otec uvádzal ako svoje nevyhnutné výdavky hypotéku 414,09 eur, plyn asi 150,- eur, úhradu elektriny, súd konštatuje, že vyživovacia povinnosť k deťom je prvoradá a má prednosť pred úhradou týchto nie nevyhnutných a dobrovoľných nákladov, ktoré súd pri určení výšky výživného nezohľadnil. Ide predovšetkým o výdavky na hypotéku. Keďže výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, je povinný rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

35. Starostlivosť o navrhovateľku zabezpečuje jej matka. Od posledného súdneho rozhodnutia došlo k zmene zdravotného stavu matky, ktorá trpí onkologickým ochorením. Ochorenie jej bolo diagnostikované v novembri 2020. Je invalidnou dôchodkyňou s príjmom 626,- eur, prídavok na dieťa 60,- eur.

36. Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20-30% jeho čistého príjmu s prihliadnutím na individuálne okolnosti. Z priemerného čistého príjmu odporcu je rozpätie 20-30% čiastka od 230,- eur do 345,- eur. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti, súd zaviazal odporcu počnúc od 01.10.2023 do budúca prispievať na výživu navrhovateľky sumou 250,- eur mesačne a má za to, že takto upravené výživné, spolu s finančnou čiastkou zo strany matky a rodinnými prídavkami, je t. č. primerané tak jej potrebám, ako aj možnostiam a schopnostiam otca, u ktorého je platenie výživného jediná forma realizácie jeho rodičovských práv a povinností. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec nemá viac vyživovacích povinností.

37. Zároveň súd vyčíslil dlžné výživné od 01.10.2023 do 31.01.2024 v sume 400,- eur. Súd k uvedenej sume dospel tak, že spočítal výživné 250,- mesačne za 4 mesiace (október 2023 - január 2024) t. j. 1.000,- eur a odrátal výživné uhradené navrhovateľom vo výške 600,- eur (4 x 150,- eur) za uvedené obdobie. Súd zaviazal odporcu zaplatiť dlžné výživné v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

38. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a ich náhradu nepriznal ani jednému z účastníkov konania. Uvedené ustanovenie je základným ustanovením pre rozhodovanie o trovách v nesporovom konaní, v ktorých nie je možné posudzovať úspech alebo neúspech niektorého z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Účastníci konania sa svojho práva na podanie odvolania vzdali.